

Yritysten tilinpäätöskysely

Tilastotietojen merkitys päätöksenteossa

Taloudellisten analyysien ja päätelmien pohjana tulee olla mahdollisimman kattavat tietoaineistot. Tämä edellyttää, että yrityksistä on säännöllisesti saatavissa systemaattiseen tiedonkeruuseen perustuvaa käyttökelpoista, luotettavaa ja oikea-aikaista tilastotietoa. Tämän tietotarpeen turvaamisessa yritykset ovat edelleen avainasemassa, sillä tämäntyyppinen tiedonkeruu muista lähteistä ei täytä läheskään kaikkia talustilastoille asetettuja vaatimuksia.

Tilastojen nopea valmistuminen riippuu ratkaisevasti tietojen nopeasta saamisesta. Tilastokeskus toivookin, että tilikauden toimintaa koskevat tiedot palautetaan mahdollisimman nopeasti, viimeistään kuitenkin eräpäivänä.

Yksittäistä yritystä koskevat tiedot ovat salaisia

Tilastokeskus kerää vuosittain perustietoja rakenne- ja tilinpäätöstilastoa varten. Perustietoja käytetään myös kansantalouden tilinpidon ja muiden talustilastojen laadinnassa sekä tutkimustoiminnassa. Tietoja yksittäisestä yrityksestä tai liikelaitoksesta ei anneta ulkopuolisille.

Tilinpäätöstietojen saanti yrityksistä valtakunnallisia virallisia tilastoja varten on useimmissa maissa turvattu lakisääteisesti. Suomessa säädökset tilastojen laadinnasta on tilastolaissa vuodelta 2004 (280/2004).

Kysyttävät tiedot

Verohallinto kerää yritysten tuloslaskelma- ja tasetietoja elinkeinotoiminnan veroilmoituslomakkeella (tuloverolaskelma ja varallisuuslaskelma). Tilastokeskus käyttää näitä tietoja perusaineistona rakenne- ja tilinpäätöstilastossa. Lisäksi Tilastokeskus kerää omalla tiedustelulla (TILKES) yrityksiltä ja liikelaitoksilta yrityksen toimintaa kuvaavia, tuloslaskelman ja taseen erittelytietoja ja investointitietoja.

Rakenne- ja tilinpäätöstilaston toimialat

Rakenne- ja tilinpäätöstilastossa on käytössä tilastollinen toimialaluokitus, TOL2008, joka perustuu EU:n toimialaluokitukseen NACE Rev.2 (Euroopan yhteisön asetus (EY) N:o 1893/2006). TOL2008-luokituksen 1-4 -numerotasot ovat yhteneväiset NACE Rev.2:n kanssa, mutta 5 -numerotaso on kansallinen.

Yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilastosta julkaistaan tilinpäätöstietoja Toimialaluokituksen TOL 2008 päätoimialoilta:

- B Kaivostoiminta ja louhinta
- C Teollisuus
- D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähditysliiketoiminta
- E Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito
- F Rakentaminen
- G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus
- H Kuljetus ja varastointi

Yritysten tilinpäätöskysely

- I Majoitus- ja ravitsemistoiminta
- J Informaatio ja viestintä
- L Kiinteistöalan toiminta
- M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta
- N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta
- P Koulutus
- Q Terveys- ja sosiaalipalvelut
- R Taiteet, viihde ja virkistys
- S Muu palvelutoiminta

Kyselyyn kuuluvat yritykset

Kyselyssä on mukana kaikki yli 60 henkilöä työllistävät yritykset sekä yritykset, joiden liikevaihto ylittää 40 miljoonaa tai tase ylittää 300 miljoonaa euroa. Satunnaisotannalla on valittu kyselyyn 10 - 60 henkilön yrityksiä. Kyselyyn kuuluu myös joitain henkilöstömäärältään pienempiä yrityksiä ja kaikki kunnalliset liikelaitokset. Kaikkiaan kyselyssä on mukana noin 5 500 yritystä.

Nimi- ja osoitetiedot

Jos yrityksen nimi- tai osoitetiedot ovat muuttuneet tai virheelliset, korjataan oikeat tiedot lomakkeen perustiedot - välilehdelle.

Tilikausi

Kysely koskee tilikautta, joka päättyi 1.1.2021–31.12.2021 välisenä aikana.

Muutoksia yrityksen toiminnassa

Jos yrityksen toiminnassa on tapahtunut merkittäviä muutoksia tilikauden aikana (fuusio, toiminnan lopetus, konkurssi jne.), ilmoita muuttuneet tiedot: muutoksen ajankohta sekä järjestelyyn liittyvien yritysten tiedot lomakkeen Perustiedot - sivulla.

Lomakkeen rahayksikkö

Lomakkeen rahayksikkö on euro.

TILKES -tiedustelu

LIIKETOIMINNAN TUOTTOJEN ERITTELY

Kuva 1. Liiketoiminnan tuottojen erittely

- Tiedot ilmoitetaan euroina (1 €)

Liikevaihtoon sisältyy osatuloutusta		☐ Kyllä ☐ Ei
Liikevaihto sisältää tuotteiden myyntiä, jotka on yrityksen toimesta valmistettu ulkomailla tai kaupallista liikevaihtoa ulkomailla		☐ Kyllä ☐ Ei
Tilinpäätökseen sisältyy ulkomaisen sivuliikkeen tuotot ja kulut		☐ Kyllä ☐ Ei

Liikevaihtoon sisältyy osatuloutusta

Yrityksen liikevaihtoon sisältyy valmistusasteen perusteella kirjattua tuloa

Liikevaihto sisältää tuotteiden myyntiä, jotka yrityksen toimesta on valmistettu ulkomailla, tai yrityksellä on kaupallista liikevaihtoa ulkomailla

Yritys valmistuttaa myymänsä tuotteet kokonaan tai osittain ulkomailla:

1. tuotteet tuodaan Suomeen ja myydään täällä
2. myynti tapahtuu suoraan ulkomailta ulkomaille

Tähän luokkaan ilmoitetaan myös yrityksen liikevaihto ulkomailta ulkomaille myynneistä. Nämä tavarat eivät kulje Suomen rajan yli.

Tilinpäätökseen sisältyy ulkomaisen sivuliikkeen tuotot ja kulut

Yrityksellä on kiinteä toimipaikka ulkomailla, jonka tuotot ja kulut sisältyvät yrityksen tilinpäätökseen.

1. Liikevaihdon erittely

Liikevaihto

Kirjanpitolain (KPL 4:1) mukaan liikevaihtoon luetaan kirjanpitovelvollisen varsinaisen toiminnan myyntituotot, joista on vähennetty myönnetty alennukset, arvonlisävero ja muut välittömästi myynnin määrään perustuvat verot.

Myynnin oikaisuerien lisäksi myynnistä vähennetään tulonsiirtoerät ja läpikulkuerät. Nämä ovat toiselle kirjanpitovelvolliselle kuuluvia eritä, jotka vain teknisesti kulkevat kirjanpitovelvollisen kirjanpidon kautta. Liikevaihdosta ei vähennetä maksettuja myyntirahteja, provisioita eikä luottotappioita.

Yritysten tilinpäätöskysely

Liikevaihtoon sisältyvät erät vaihtelevat toimialakohtaisesti. Liikevaihtoon luetaan kuitenkin aina vaihto-omaisuudesta saadut tuotot.

Liikevaihdon erittely toimialoittain on erittäin tärkeää monitoimialaisilla yrityksillä.

Jos yrityksen virallisessa tuloslaskelmassa liikevaihtoon sisältyy kauppaa, joka on vain laskutettu Suomessa, ilmoitetaan tällainen liikevaihto kohdassa *1.3.1 Tukku ja vähittäiskauppa*. Vastaavasti kulujen erittelyssä kaupan hankinnat ilmoitetaan kauppatarvikkeiden hankintana.

Jos teollisen yrityksen liikevaihtoon sisältyy vaihdossa saatujen tavaroiden myyntiä tai muuta välitystoimintaa, ilmoitetaan vaihdossa saatujen tuotteiden liikevaihto kohdassa *1.3.1 Tukku ja vähittäiskauppa*. Vaihdossa saatujen tavaroiden ostot ilmoitetaan kauppatarvikkeiden hankintana.

1.1 Liikevaihto teollisesta toiminnasta

1.1.1 Tuotteiden toimitukset (teolliset tavarat, puhdas vesi, materiaalien kierrätys)

Tässä erässä ilmoitetaan:

- yrityksen Suomessa valmistamien ja valmistuttamien tavaroiden liikevaihto. Yrityksen ulkomailla alihankintana valmistuttamien tavaroiden liikevaihto ilmoitetaan kohdassa: *1.3.1 Tukku- ja vähittäiskauppa*
- liikevaihto materiaalien kierrätystoiminnasta (metalli- ja muun jätteen, romun ja muun tavaran muuntaminen uusioraaka-aineeksi, romujen purkaminen) sekä liikevaihto käyttöveden puhdistus- ja jakelutoiminnasta

Jos yrityksellä on alihankintaa ulkomailla tai ulkomailla sijaitseva toimipaikka, jonka tuotanto ilmoitetaan yrityksen liikevaihdossa, niin näistä tuleva liikevaihto ilmoitetaan kohdassa *1.3.1 Tukku ja vähittäiskauppa*.

1.1.2 Itse tuotetun sähkön toimitukset

Yrityksen tuottaman sähkön myynti. Ostetun sähkön myynti mukaan lukien saman konsernin toisen yrityksen tuottama sähkö (välitystoiminta) ilmoitetaan kohdassa *1.3.1 Tukku ja vähittäiskauppa*.

1.1.3 Itse tuotetun lämmön toimitukset

Yrityksen tuottaman lämmön myynti. Ostetun lämmön myynti mukaan lukien saman konsernin toisen yrityksen tuottama lämpö (välitystoiminta) ilmoitetaan kohdassa *1.3.1 Tukku ja vähittäiskauppa*.

1.1.4 Verkkotoiminta (sähkön siirto ja jakelu, maakaasun jakelu)

Tässä kohdassa ilmoitetaan liikevaihto sähkön siirto- ja jakelupalveluista ja kaasun jakelupalveluista. Saman konsernin toisen yrityksen tuottama verkkotoiminta ilmoitetaan kohdassa *1.3.1 Tukku ja vähittäiskauppa*.

1.1.5 Toimitusten arvo teollisista korjaus-, asennus- ja huoltopalveluista

Ilmoitetaan yrityksen ulkopuolisille suorittamien teollisten korjaus-, asennus- ja huoltotöiden liikevaihto (sisältää myös laskutukseen sisältyvät tarvikkeet).

Yritysten tilinpäätöskysely

1.1.6 Palkkatyö ja muut teolliset palvelut (ml. viemäri- ja jätevesihuolto, jätteen keruu ja käsittely, maaperän ja vesistöjen kunnostus ja muut ympäristöhuoltopalvelut)

Tässä kohdassa ilmoitetaan liikevaihto toiselle talousyksikölle tehdystä palkkatyöstä:

- Palkkatyö on tuotteiden valmistamista toiselle talousyksikölle. Käytettävät aineet ja tarvikkeet ovat pääosin valmistuttajan omistuksessa tai hallinnassa.

Tässä kohdassa ilmoitetaan myös liikevaihto muusta teollisesta palvelutoiminnasta:

- viemäri- ja jätevesihuolto, jätteen keruu ja käsittely, maaperän ja vesistöjen kunnostus ja muut ympäristöhuoltopalvelut ym.

1.2 Liikevaihto rakennustoiminnasta

Rakennustoimintaan kuuluu:

- yleinen rakentaminen
- erikoisalarakentaminen
- maa- ja vesirakentaminen
- rakennustoimintaan liittyvät asennus- ja viimeistelytyöt
- rakennuttaminen

Toiminta voi luonteeltaan olla uudisrakentamista, perusparannusta, korjausrakentamista sekä muutos-, laajennus tai kunnostustyötä. Tähän kuuluvat myös tehdasvalmisteisten rakennusten ja rakennelmien pystyttäminen rakennuspaikalla sekä tilapäisrakennelmien rakentaminen.

1.2.1 Talonrakentaminen

Tässä kohdassa ilmoitetaan liikevaihto kaikytyyppisestä rakennusten uudis- ja korjausrakentamisesta sekä rakennuttamisesta. Ne ovat yleensä pääurakoitsijan suorittamia töitä. Tähän kuuluu myös erikoistunutta rakennustoimintaa (esim. rakennuspaikan valmistelutyöt, LVIS-asennukset, maalaus ja lasitus sekä muu rakennusasennus, rakennusten ja rakennelmien viimeistely) harjoittavan yrityksen liikevaihdosta se osa, joka kohdentuu talonrakentamiseen. Myös liikevaihto talonrakentamiseen kohdentuvasta rakennuskoneiden vuokrauksesta käyttäjineen tulee ilmoittaa tässä kohdassa.

1.2.2 Maa- ja vesirakentaminen

Tässä kohdassa ilmoitetaan liikevaihto maa- ja vesirakennustoiminnasta, kuten teiden, energialaitosten, siltojen, tunnelien, sähkölinjojen, lento- ja urheilukenttien, ym. rakentaminen.

Tähän kuuluu myös erikoistunutta rakennustoimintaa harjoittavan yrityksen liikevaihdosta se osa, joka kohdentuu maa- ja vesirakentamiseen. Myös liikevaihto maa- ja vesirakentamiseen kohdentuvasta rakennuskoneiden vuokrauksesta käyttäjineen tulee ilmoittaa tässä kohdassa.

1.2.3 Rakentamisen osakekauppa

Tässä kohdassa ilmoitetaan perustajaurakoitsijan liikevaihto asunto- ja kiinteistöosakkeiden myynnistä, mikäli sitä ei ole jo vähennetty varsinaisesta rakentamisen liikevaihdosta.

Yritysten tilinpäätöskysely

1.3 Liikevaihto kaupasta ja palvelutoiminnasta

1.3.1 Tukku- ja vähittäiskauppa (kauppatavaroiden myynti ml. välityssähkö, -lämpö ja -kaasu; myös ulkomaisilta tytäryhtiöiltä hankitut, sellaisenaan edelleen myydyt tavarat ja palvelut sekä ulkomaisten sivuliikkeiden liikevaihto)

Kaupallisen toiminnan liikevaihtoon sisältyy tukku- ja vähittäiskaupan liikevaihdon lisäksi myös muiden toimialojen kauppatavaroiden myynnistä saadut tuotot:

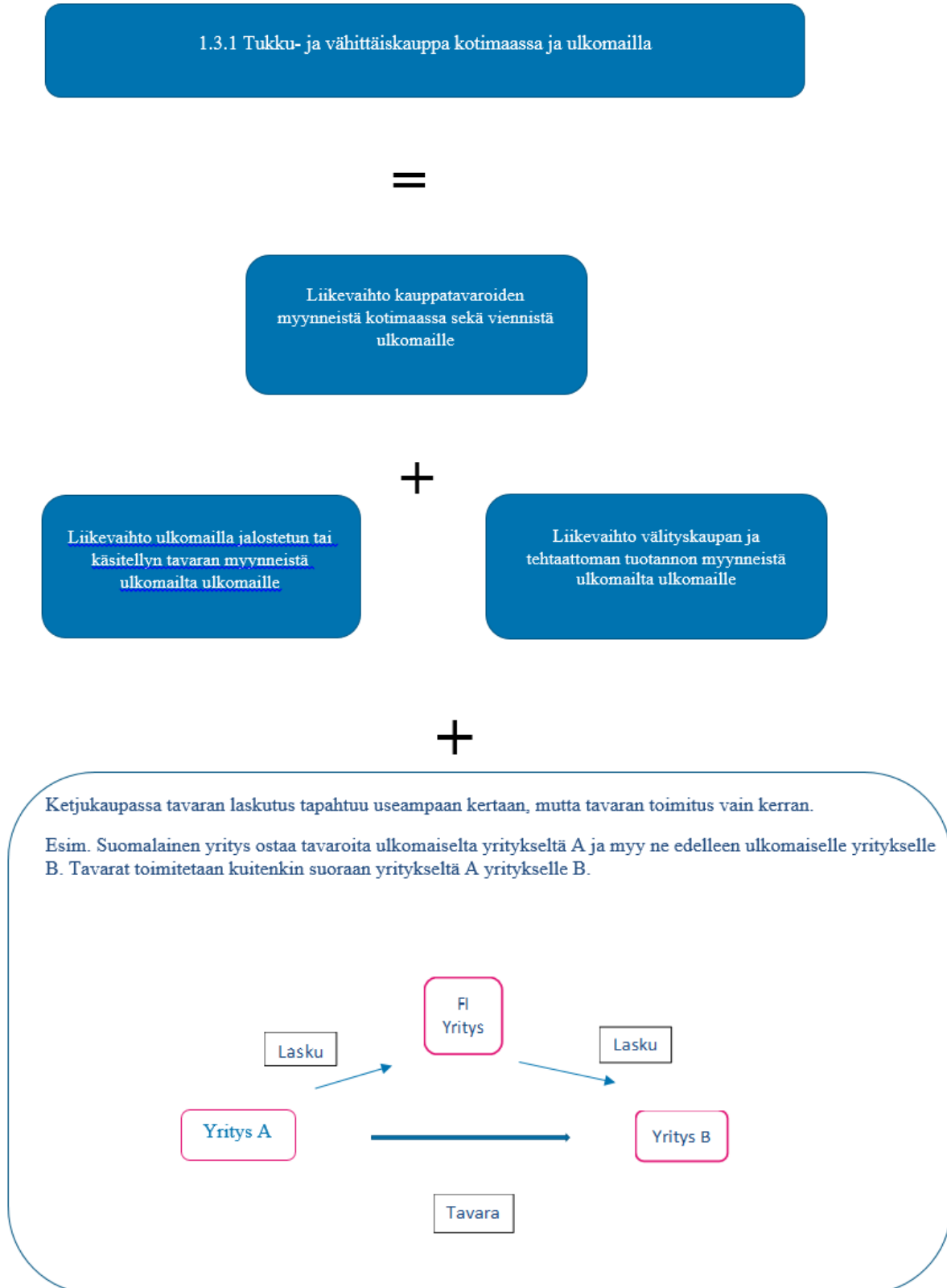
- kauppatavarat, jotka on ostettu myytäväksi edelleen sellaisenaan ilman jatkojalostusta
- satunnaisen omien raaka-aineiden jälleenmyynnin sellaisenaan ilman jatkokäsittelyä
- palvelun välittäjinä tai laskuttajina toimivien palveluyritysten tekemät palvelumyynnit
- ostetun sähkön, lämmön ja kaasun jälleenmyynti (välitystoiminta)
- yrityksen ulkomailla alihankintana valmistuttamien tavaroiden liikevaihto.

Jos yrityksellä on ulkomailla sijaitseva toimipaikka, jonka tuotanto ilmoitetaan yrityksen liikevaihdossa, niin tämän toimipaikan liikevaihto ilmoitetaan tässä erässä.

Tässä kohdassa ilmoitetaan myös autojen myynti sekä varaosien tukku- ja vähittäiskauppa. Korjaamotoiminta ml. korjaamotoiminnan yhteydessä myydyt ja asennetut osat merkitään kohtaan *1.3.7 Liikevaihto muusta palvelutoiminnasta*.

Tähän sisältyy myös yrityksen ulkomaisilta tytäryhtiöiltä hankittujen sellaisenaan edelleen myytävien tavaroiden ja palvelujen myynnin arvo.

Kuva 2. Tukku- ja vähittäiskauppa kotimaassa ja ulkomailla

Yritysten tilinpäätöskysely

1.3.2 Liikevaihto arvopaperikaupasta

Yrityksen vaihto-omaisuusarvopapereiden myynnistä kertynyt liikevaihto.

1.3.3 Agentuuritoiminta

Agentuuritoiminnan liikevaihto koostuu komissioista, joita agentuuri saa välitystoiminnasta ostajien ja myyjien kesken.

1.3.4 Ravitsemistoiminta

Aterioiden, muiden ruoka-annosten ja juomien myynnin sekä ateriapalvelun liikevaihto.

1.3.5 Majoitustoiminta

Asiakkaiden majoittamisesta saatu liikevaihto.

1.3.6 Mainostuotot ilmoitusmyynnistä (painettu media, sähköinen media sekä ulko- ja liikennemainonta)

Mainostilan myynnistä saatu liikevaihto. Tähän sisältyy painettu media (sanoma- ja aikakauslehdet sekä painetut hakemistot), sähköinen mainonta (televisio-, radio-, elokuva- ja verkkomainonta) sekä ulko- ja liikennemainonta.

1.3.7 Liikevaihto muusta palvelutoiminnasta (esim. liikenne, liike-elämän palvelut) sekä liikevaihto maa-, metsä- ja kalataloudesta

Yrityksen muu liikevaihto, jota ei ole eritelty edellä olevissa kohdissa. Tässä kohdassa ilmoitetaan esimerkiksi korjaamotoiminta, korjaamotoiminnan yhteydessä myydyt ja asennetut varaosat. Varaosien vähittäiskauppa ilmoitetaan kohdassa *1.3.1. Tukku- ja vähittäiskauppa*.

2. Liiketoiminnan tuottojen lisäerittely

Ilmoita alla olevat erät kokonaisuudessaan huolimatta siitä, sisältävätkö ne tuloslaskelmassa liikevaihtoon tai liiketoiminnan muihin tuottoihin tai osaksi molempiin eriin. Tässä kohdassa ei kysytä kaikkia liiketoiminnan muita tuottoja.

2.1 Vuokratuotot maa- ja vesialueista

Maa- ja vesialueita ovat mm. maa- ja metsäalueet, rakennetut ja rakentamattomat tontit, koskitilat, vesijätöt ja vesialueet. Maa- ja vesialueisiin eivät sisälly sorakuopat, malmi- ja mineraaliesiintymät, kivilouhokset, turvesuot yms. Näistä saadut vuokratuotot ilmoitetaan kohdassa *2.2 Muut vuokratuotot*.

2.2 Muut vuokratuotot

Asuinrakennusten ja huoneistojen sekä liike-, tehdas-, konttori-, varasto- ym. rakennusten vuokrauksesta saadut tuotot. Myös koneiden ja laitteiden vuokrauksesta saadut tuotot.

2.3 Rojaltit: tuotot patenteista ja lisensseistä

Rojaltit; ulkopuolisilta saadut tuotot yhtiön omistamista patenteista ja lisensseistä.

2.4 Käyttöomaisuuden luovutusvoitot

Pysyviin vastaaviin kuuluvan käyttöomaisuuden hyödykkeiden myynnistä saadut luovutusvoitot.

Yritysten tilinpäätöskysely

2.5 Fuusiovoitto

Tässä kohdassa ilmoitetaan fuusiojärjestelyistä aiheutuneet voitot.

3. Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä (tiedustellaan vain osalta yrityksiä)

Tilinpäätöksen mukaisesti (koskee vain liiketoimintayksikkökohtaista kyselyä.)

KULUJEN ERITTELY

5. Kulujen erittely

Tässä kohdassa eritellään tuloslaskelman kohdat:

- ostot tilikauden aikana
- ulkopuoliset palvelut
- liiketoiminnan muut kulut

Hankinnat yrityksen ulkopuolelta, myös hankinnat konsernin muilta juridisilta yrityksiltä ilman varastojen muutoksia ja yrityksen oman henkilöstön henkilöstökuluja.

Tiedustelussa EI kysytä henkilöstökuluja tai poistoja.

Tavaroiden ja palvelujen ostot arvioidaan hankintahintaan, josta on vähennetty alv ja muut välittömästi liikevaihtoon liittyvät, vähennyskelpoiset verot. Hankinnat ilmoitetaan ilman varastojen muutoksia.

5.1 Aineiden ja tarvikkeiden hankinta (pl. energia, pakkausaineet)

Aineisiin ja tarvikkeisiin luetaan materiaalit, joita käytetään välittömästi tuotettavien tavaroiden valmistukseen:

- raaka-aineet
- puolivalmisteet
- lisäaineet
- osat
- pienet ei-aktivoitavat työkalut ja välineet

Aineisiin ja tarvikkeisiin luetaan myös aputarvikkeet (voiteluaineet, vesi yms.) mutta ei konttori- yms. tarvikkeita.

Yritysten tilinpäätöskysely

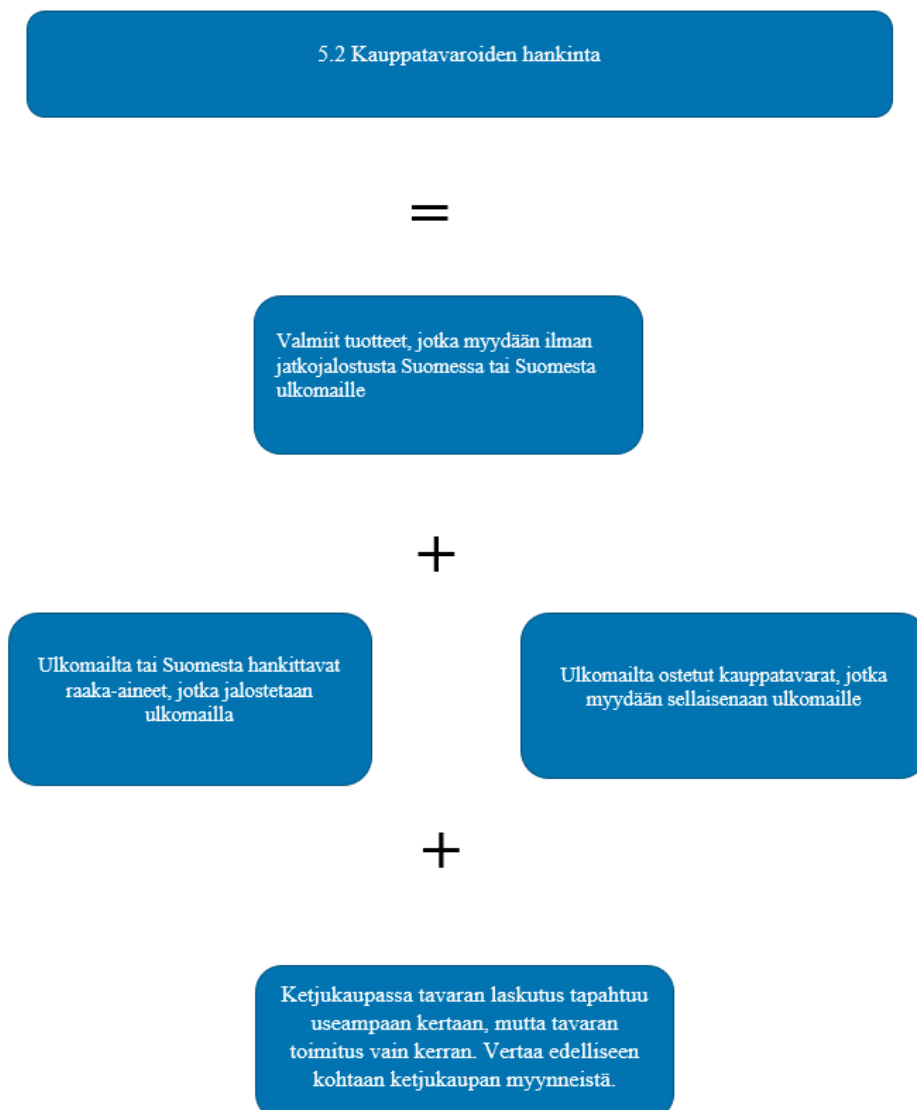
5.2 Kauppatavaroiden hankinta (ml. myytäväksi hankittu sähkö, lämpö ja kaasua; myös ulkomaisilta tytäryhtiöiltä hankitut, sellaisenaan edelleen myytävät tuotteet ja palvelut sekä ulkomaisten sivuliikkeiden hankinnat)

Sisältää tavarat, jotka yritys on ostanut myytäväksi edelleen kolmannelle osapuolelle **ilman jatkojalostusta**. Sisältää myös sellaisenaan ilman jatkojalostusta myytyjen raaka-aineiden hankinnat. Tähän erään kuuluvat myös palvelun välittäjinä tai laskuttajina toimivien palveluyritysten tekemät palveluostot. Arvopapereiden hankinta ilmoitetaan kohdassa 5.3 *Arvopapereiden hankinta*.

Yrityksen ulkomailla sijaitsevan toimipaikan ostot, jotka sisältyvät yrityksen ostoihin, ilmoitetaan tässä kohdassa.

Tähän sisältyy myös yrityksen ulkomailla sijaitsevilta tytäryrityksiltä hankittujen sellaisenaan edelleen myytävien tavaroiden ja palvelujen ostot.

Kuva 3. Kauppatavaroiden hankinta

Yritysten tilinpäätöskysely

5.3 Arvopapereiden hankinta

Yrityksen vaihto-omaisuuteen kuuluvien arvopapereiden hankinta tilikaudella.

5.4 Pakkausaineiden hankinta

Yrityksen valmistamien tai välittämien tavaroiden pakkaamisessa käytettävät aineet ja tarvikkeet.

5.5 Polttoaineiden hankinta

Polttoaineiksi luetaan yrityksen tuotannollisen toiminnan tai sen ajoneuvojen energialähteiksi hankitut aineet.

5.6 Sähkön hankinta omaan käyttöön (pl. välityssähkö)

Sähköenergian hankinta käsittää tuotantoprosessissa käytetyn sähkön lisäksi myös yrityksen tilojen valaistukseen, tuuletukseen, lämmitykseen ym. käytetyn sähkön. Myytäväksi hankittu sähkö ilmoitetaan kohdassa 5.2 *Kauppatavaroiden hankinta*.

5.7 Lämmön hankinta omaan käyttöön (pl. välityslämpö)

Lämpöenergian hankintaan luetaan yrityksen tuotantoprosessissa käytetyn lämmön lisäksi myös tilojen lämmitykseen käytetty lämpöenergia. Myytäväksi hankittu lämpö ilmoitetaan kohdassa 5.2. *Kauppatavaroiden hankinta*.

5.8 Teetetyt korjaus-, kunnossapito- ja asennustyöt

Ilmoitetaan ulkopuolisilla teetettyjen oman tuotantokoneiston ja laitteiden sekä rakennusten korjaus-, kunnossapito- ja asennustöiden arvo mukaan luettuna laskutettujen materiaalien arvo. **Ei sisällä yrityksen oman henkilöstön henkilöstökuluja.**

5.9 Alihankintatyöt (ei sisällä yrityksen oman henkilöstön henkilöstökuluja)

Tässä ilmoitetaan alihankkijalle maksettu korvaus tehdystä työstä, joka kohdentuu tuotteiden valmistukseen tai myytäviin palveluihin. Toimeksiantajan katsotaan osallistuvan tuotteen tuottamiseen, kun se toimittaa alihankkijayritykselle vähintään osittaiset tekniset ohjeet. Toimeksiantaja myy edelleen alihankinnan kohteena olleen tuotteen joko sellaisenaan tai tuotteen osana ja ottaa kaupan jälkeisen vastuun tuotteesta.

5.10 Työvoiman vuokraus

Erä sisältää yrityksen suorittamat maksut työvoiman käytöstä työvoimaa vuokraavalle yritykselle. Vuokratyössä vuokratyöntekijä on työntekijän työnantaja. Työ tehdään käyttäjäyrityksessä.

5.11 Tutkimus- ja kehittämiskulut

Tutkimusmenoilla tarkoitetaan ulkopuolisilta yrityksiltä hankittuja tutkimus- ja kehittämispalveluja. Tutkimus- ja kehittämispalvelut ovat uuden tieteellisen tai teknisen tiedon tuottamiseksi tarpeellisesta suunnitelmallisesta tutkimustoiminnasta aiheutuneita menoja.

5.12 Kuljetus- ja varastointipalvelut

Erä sisältää yrityksen ulkopuolelta ostetut kuljetus- ja varastointipalvelut sekä terminaali- ja lastinkäsittelypalvelut. Varastointipalveluilla tarkoitetaan tässä itsenäisinä palveluina tarjottuja varastointipalveluja. Tähän sisältyvät esim. välivarastointipalvelut kylmävarastoissa ja tullivarastoissa sekä konttien säilytys jne. Jonkin tietyn alueen tai rakennuksen tai sen osan vuokraus varastoksi ei sisälly tähän.

Yritysten tilinpäätöskysely

5.13 Mainos-, myynti- ja markkinointikulut

Erä sisältää yrityksen ulkopuolelta hankitut mainos-, myynti- ja markkinointikulut.

Esimerkiksi:

- tuotteiden markkinoinnin ja myynnin aiheuttamat kulut
- mainonnan sekä myyntinäyttelyiden kulut
- mainostoimistojen palvelut
- markkinoinnin, viestinnän ja suhdetoiminnan konsultointiin, markkinatutkimuksiin ja mielipideselvityksiin liittyvät kulut
- ulko- ja liikennemainosten pystyttämiseen ja hoitoon liittyvät kulut
- näyteikkunoiden somistukseen ja näyttelytilojen suunnitteluun liittyvät kulut
- urheilumainontaan, puhelinmainontaan, ilmamainontaan jne. liittyvät kulut
- messujen yms. tuote-esittelytilaisuuksien järjestämisestä aiheutuvat kulut.

5.14 Atk-palvelut, suunnittelu- ja ohjelmointikulut

Erä sisältää yrityksen ulkopuolelta hankitut, asiakkaan laskuun tapahtuvat atk-palvelut.

Atk-palveluja ovat:

- automaattiseen tietojenkäsittelyyn liittyvä laitteisto- ja ohjelmistokonsultointi
- ohjelmistojen suunnittelu ja valmistus
- tietokone- ja käsittelypalvelutoiminta, tietokantaisännöinti
- konttori- ja tietokoneiden korjaus ja huolto
- muu tietojenkäsittelypalvelu, esim. systeemyöpalvelu
- atk-ohjelmistojen ylläpitopalvelu
- atk-ohjelmistokonsultointi.

Tähän ei kuulu:

- atk-laitteiden vuokraus ja käyttöleasing
- oppilaitosten ja muiden koulutusta antavien yksiköiden atk-opetus
- atk-pohjaiset tekstinkäsittelypalvelut yrityksen laskuun
- atk-henkilöiden vuokraus

5.15 Kulut patenteista ja lisensseistä

Patenttien ja lisenssien käyttöoikeuksista maksetut korvaukset.

Yritysten tilinpäätöskysely

5.16 Vuokrat maa- ja vesialueista

Maa- ja vesialueita ovat mm. maa- ja metsäalueet, rakennetut ja rakentamattomat tontit, koskitilat, vesijätöt ja vesialueet. Maa- ja vesialueisiin eivät sisälly sorakuopat, malmi- ja mineraaliesiintymät, kivilouhokset, turvesuot yms. Näistä maksetut vuokrat ilmoitetaan kohdassa *5.18 Muut vuokrat*.

5.17 Leasing-vuokrat

Yritys voi hankkia käyttöomaisuutta joko käyttöleasing-sopimuksella tai rahoitusleasing-sopimuksella. Käyttöleasing-sopimuksessa laitteen vuokraava yritys tekee sopimuksen suoraan laitetta käyttävän yrityksen kanssa. Rahoitusleasing-sopimuksessa laitteen tarvitsija sopii, että rahoitusyhtiö ostaa laitteen ja vuokraa sen laitetta tarvitsevalle. Tässä erässä esitetään yrityksen leasing-sopimuksilla vuokraamien käyttöomaisuushyödykkeiden vuokratulot.

5.18 Muut vuokrat

Asuinrakennusten ja huoneistojen sekä liike-, tehdas-, konttori-, varasto- ym. rakennusten sekä koneiden ja laitteiden vuokratulot.

5.19 Fuusiotappio

Tässä kohdassa ilmoitetaan fuusiojärjestelyistä aiheutuneet tappiot.

5.20 Käyttöomaisuuden luovutustappiot

Pysyviin vastaaviin kuuluvan käyttöomaisuushyödykkeiden myynnistä aiheutuneet luovutustappiot.

5.21 Muut kuin edellä mainitut kulut

Edellä erittelemättömät, tuloslaskelman kohtaan *Muut liiketoiminnan kulut* sisältyvät kulut, esimerkiksi:

- maksetut provisiot
- luottotappiot
- posti- ja jakelukulut
- pankki-, lakiasian-, tilitoimisto-, vakuutus-, järjestö- yms. palvelut
- edustaminen
- matkustaminen

TASEEN ERITTELY

1. Tase: Vastaavaa / vastattavaa yhteensä

2. Vieras pääoma

2.1 Korollinen vieras pääoma

Tässä ilmoitetaan korollisten velkojen määrä taseen pitkä- ja lyhytaikaisesta vieraasta pääomasta sekä pääomalainat.

3. Tilinpäätössiirtojen kertymä ja pakolliset varaukset

3.1 Tilinpäätössiirtojen kertymä yhteensä

Erä sisältää Taseen vastattavaa -puolen poistoeron ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä.

3.2 Pakolliset varaukset yhteensä

Erä sisältää Taseen vastattavaa -puolen eläkevaraukset, verovaraukset sekä muut pakolliset varaukset yhteensä.

4. Tase: Vastaavaa / vastattavaa: Siirtosaamiset ja Siirtovelat

4.1 Siirtyvien (kertyneiden maksamattomien) korkojen osuus siirtosaamisista

Vaihtuvien vastaavien siirtosaamisiin sisältyvien vielä saamatta olevien korkojen määrä.

4.2 Siirtyvien (kertyneiden maksamattomien) korkojen osuus siirtovelosta

Vieraan pääoman siirtovelkoihin sisältyvien maksamattomien korkojen määrä.

5. Muita lisätietoja

5.1 Tilikaudella aktivoidut markkinointimenot

Tilikaudella taseeseen aktivoidut markkinointimenot.

5.2 Tilikaudella aktivoidut kehittämismenot

Tilikaudella taseeseen aktivoidut kehittämismenot.

5.3 Hankitun aineellisen leasingtavaran arvo

Tässä kohdassa ilmoitetaan vain rahoitusleasing-sopimuksella käyttöön hankitun käyttöomaisuuden arvo tai laskennallinen arvo. Arvo ilmoitetaan tilikaudella, jolloin rahoitusleasing-sopimus alkaa. Arvoon ei sisällytetä rahoitusleasing-sopimuksella hankitusta käyttöomaisuudesta maksettua vuotuista vuokraa.

5.4 Käytössä olleiden rakennusten hankinta

Tähän ryhmään luetaan toisilta yrityksiltä ostettuja jo tuotanto- tai muussa käytössä olleita rakennuksia, ei uudisrakennuksia. Kuitenkaan rakennuksia, jotka ovat tulleet yrityksen omistukseen fuusioiden tms. omistusjärjestelyjen kautta, ei lueta tähän ryhmään.

KÄYTTÖOMAISUUS

Fuusioista aiheutuvia lisäyksiä ei merkitä käyttöomaisuuden lisäyksiin. Lisäyksiin ja vähennyksiin merkitään tilikauden aikana tapahtuneet muutokset. Myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät vähennyksiin. Esimerkki lisäyksistä ja vähennyksistä ohjeen lopussa.

Lisäykset

Liiketoimista johtuneet käyttöomaisuuden lisäykset tilikauden aikana hankintahintaisina (pois lukien fuusiolisäykset). Rakennuksista ja rakennelmista, koneista ja kalustosta sekä ennakkomaksuista ilmoitetaan Suomeen kohdistuvat lisäykset.

Yritysten tilinpäätöskysely

Vähennykset

Liiketoimista johtuneet käyttöomaisuuden myynnit tilikauden aikana sen arvon mukaisena, jolla liiketoimet on todella suoritettu, esimerkiksi luovutushintojen, vakuutuskorvausten tai muiden vastikkeiden yhteismäärä. Vähennyksiin ei merkitä poistoja eikä arvonalentumisia. Vähennyksiin vain myynnit ja luovutukset.

1. Aineettomat hyödykkeet

Aineettomia hyödykkeitä ovat kehittämismenot, liikearvo, aineettomat oikeudet, muut pitkävaikutteiset menot sekä aineettomiin hyödykkeisiin kohdistuvat ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat. Aineettomista oikeuksista ilmoitetaan erikseen siihen sisältyvät ATK -ohjelmistot (kohta 1.1).

josta 1.1 ATK -ohjelmistot

ATK -ohjelmistoihin luetaan valmiina ostetut ja tilaustyönä teetetyt ATK -ohjelmistot. Ohjelmistoja, jotka sisältävät koneiden ja laitteiden hankintahintaan (ml. kertaluonteiset lisenssimaksut) ei lueta tähän kohtaan vaan kohtaan *5.1 Tietokoneet, palvelimet, tietoverkkolaitteet ja tietokoneiden oheislaitteet*. Ohjelmistojen hankintaan liittyviä vuosittaisia lisenssimaksuja ei lueta investoinneiksi vaan kulueraan *5.15 Kulut patenteista ja lisensseistä*.

josta 1.2 Liikearvo (teollisuusyritykset)

Liikearvo syntyy fuusion tai yrityskaupan yhteydessä. Yrityskaupassa liikearvo syntyy, kun kauppahinta ylittää substanssiarvon. Yrityksen substanssiarvo tarkoittaa nettoarvoa, joka saadaan vähentämällä yrityksen varoista sen velat. Substanssiarvo lasketaan käyttäen omaisuuden käypiä arvoja. Fuusiossa syntyvä liikearvo on se osa hankintamenosta, jota ei voida kohdistaa taseessa aineellisiin hyödykkeisiin.

2. Maa- ja vesialueet

Maa- ja vesialueilla tarkoitetaan mm. maa- ja metsäalueita, rakennettuja ja rakentamattomia tontteja sekä vesialueita.

3. Maa- ja vesirakennukset

Maa- ja vesirakennuksilla tarkoitetaan katuja, teitä, rauta- ja raitioiteitä, siltoja, laitureita, patoja, altaita, vesi- ja viemäriverkostoja, polttoainesäiliöitä, kalliosuojia, sähkö- ja lämpöverkot, tietoliikenneverkot (runkoverkot), energialaitoksia yms. käyttöomaisuutta.

4. Rakennukset ja rakennelmat

Rakennuksilla tarkoitetaan asuinrakennuksia ja muita talorakennuksia.

5. Koneet ja kalusto ja kuljetusvälineet

Koneet, kalusto ja kuljetusvälineet ilmoitetaan yhdessä. Koneista ja kalustosta ilmoitetaan erikseen niihin sisältyvät tietokoneet ja ICT -laitteet.

josta

5.1 Tietokoneet, palvelimet, tietoverkkolaitteet ja tietokoneiden oheislaitteet

Tietokoneet koosta riippumatta ja palvelimet. Näytöt, näppäimistöt, printterit, skannerit, kaapelit ja muut

Yritysten tilinpäätöskysely

tietokoneiden oheislaitteet. Tietoverkkolaitteet, mukaan lukien reitittimet. Tietokoneiden yhteydessä hankitut ohjelmistot sisällytetään tähän kohtaan.

5.2 Televiestintä-, audio-, video- ja muut ICT -laitteet

Erikseen rakennettavat lähiverkot, puhelinvaihteet, puhelimet, puhelinvastaajat, faksit ja antennit. Murto- ja palohälytysjärjestelmät. Televisiot, videot, dvd -laitteet, monitorit ja projektorit. Videokamerat ja digitaalikamerat. Radiovastaanottimet, vahvistimet ja kaiuttimet.

5.3. Kuljetusvälineet

Kuljetusvälineet ovat henkilö- tai tavarankuljetukseen tarkoitettuja moottorikäyttöisiä koneita.

6. Muut aineelliset hyödykkeet

Muuhun aineelliseen käyttöomaisuuteen luetaan sora-, malmi-, turve- yms. luonnonvarat ja aineelliset oikeudet. Tässä kohdassa ei ilmoiteta osakkeita ja osuuksia.

7. – 8. Ennakkomaksut ja keskeneräiset työt

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat rakennuksista ja rakennelmista sekä maa- ja vesirakennuksista.

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat koneista ja kalustosta sekä muista aineellisista hyödykkeistä. Tilikauden aikana keskeneräisistä valmistuneet käyttöomaisuushyödykkeet merkitään vähennyksinä ja lisäyksenä omaan hyödykelajiinsa.

9. Osakkeet ja osuudet

Taseen pysyvien vastaavien sijoituksiin kuuluvat osakkeet ja osuudet.

Esimerkki käyttöomaisuuden lisäyksistä ja vähennyksistä:

Taulukko 1. Käyttöomaisuuden lisäykset ja vähennykset

Koneet ja kalusto		TILKES-lomakkeella
Tasearvo tilikauden alussa	120 000	
Lisäykset tilikaudella	30 000	40 000
Lisäykset siirroista erien välillä (esim. ennakkomaksuista)	10 000	
Vähennykset tilikaudella (myyntihinta)	- 17 000	17 000
Myyntivoitto + / tappio -	2 000	
Poistot tilikaudella	-27 000	
Tasearvo tilikauden lopussa	118 000	